

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-02-02

Ärendenummer HIG-2025-00106

Handläggare Fredrik Setterberg, Chef Ekonomi/Inköp

Telefon: 031-368 53 05

E-post: fredrik.setterberg@higab.se

Revisionsberättelse från E&Y samt Stadsrevisionens granskningsrapport för verksamhetsår 2025

Förslag till beslut

I styrelsen för Higab AB:

1. Att anteckna revisionsberättelsen från E&Y samt Stadsrevisionens granskningsrapport inklusive bilaga till protokollet.

Sammanfattning

-

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

-

Samverkan

-

Bilagor

1. Stadsrevisionens granskningsrapport Higab 2025 inkl. bilaga ”Granskning miljömässiga entreprenadupphandlingar_Higab”
2. Utkast - Revisionsberättelse E&Y 2025

Handläggarens namn

Matilda Öster

Befattning

Controller

Chefens namn

Fredrik Setterberg

Befattning

Chef Ekonomi/Inköp

Granskning av HIGAB AB

– verksamhetsåret 2025

2026-02-02

Missiv till HIGAB AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsår 2025.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och fullmäktiges beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom bolaget är tillräcklig.

Granskning som har genomförts i bolaget under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till bolagsstämman och kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar som framgår av denna redogörelse.

Vi konstaterar att verkställande direktören beslutat om en direkttilldelning av ett hyreskontrakt till en konsult som vid tillfället var verksam inom bolaget. Vi ser allvarligt på hanteringen av hyrestilldelningen. Vi bedömer att den strider mot bolagets ansvar att säkerställa likvärdig behandling av medborgarna. Hanteringen riskerar att skada tilliten och förtroendet för HIGAB AB och i förlängningen för Göteborgs Stad.

Granskningen av hanteringen av bolagets skyddsrum och granskningen av bolagets styrning och uppföljning av miljökrav vid upphandlingar inom bygg och anläggning visar på förbättringsområden och vi lämnar två rekommendationer i vardera granskningen.

I övrigt bedömer vi, utifrån den granskning som genomförts, att bolaget bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Följande rekommendationer lämnas:

- *Bolaget rekommenderas att säkerställa att samtliga skyddsrum och dess utrustning årligen kontrolleras och underhålls på ett systematiskt sätt samt att resultatet av åtgärderna dokumenteras.*
- *Bolaget rekommenderas att säkerställa en tillräcklig planering och beredskap, inklusive tydliggörande av ansvar och roller, för att kunna ställa i ordning samtliga skyddsrum inom 48 timmar.*
- *Bolaget rekommenderas att utveckla struktur för styrning och uppföljning av miljömål och miljökrav i underhållsprojekt.*
- *Bolaget rekommenderas att följa upp entreprenörers kontroll av underentreprenörer.*

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnas i granskningsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som styrelsen har gjort eller planerar att göra för att hantera de lämnade rekommendationerna.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 18 juni 2026.

Göteborg den 2 februari 2026

Sven Andersson
Lekmannarevisor

Bengt Eriksson
Lekmannarevisor

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Lekmannarevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I granskningsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på bolagen. Granskningsredogörelserna ligger till grund för lekmannarevisorernas uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, du kan också beställa dem från revisionskontoret, stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: SRV-2025-00099

Innehåll

1	Samlad bedömning	6
1.1	Rekommendationer	6
2	Grundläggande granskning	7
2.1	Verksamhet.....	7
2.2	Ekonomi.....	8
2.3	Intern kontroll	8
2.4	Bedömning.....	8
3	Hantering av skyddsrum	10
3.1	Granskningsresultat.....	10
3.1.1	Bolaget kan förbättra skyltningen till skyddsrummen.....	10
3.1.2	Kontroll och planerat underhåll av skyddsrum och utrustning behöver systematiseras	10
3.1.3	Planering och beredskap för att iordningställa skyddsrummen inom 48 timmar kan stärkas	11
3.2	Bedömning.....	12
4	Granskning av miljömässiga entreprenadupphandlingar	12
4.1	Granskningsresultat.....	13
4.2	Bedömning.....	14

Bilaga: Granskning av miljömässiga entreprenadupphandlingar

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna bolagets verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- hantering av skyddsrum
- miljömässiga entreprenadupphandlingar.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med bolaget.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av bolaget, är att verksamheten delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att bolagets interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Granskningen visar på en avvikelse mot ägardirektivet i verkställande direktörens direkttilldelning av ett hyreskontrakt till en konsult som vid tillfället arbetade för bolaget. Revisionskontoret ser allvarligt på hanteringen av hyrestilldelningen då den strider mot bolagets ansvar att säkerställa likvärdig behandling av medborgarna. Hanteringen riskerar att skada tilliten och förtroendet för Higab AB och i förlängningen för Göteborgs Stad.

Det är bolagets egen organisation som upptäcker avvikelser. Styrelsen beslutar den 18 september om ett åtgärdsprogram för att komma till rätta med de brister som ledde fram till beslutet om direkttilldelningen av hyreskontraktet. Det är vår bedömning att organisationens agerande visar på att den interna kontrollen i hög grad ändå har fungerat.

Granskningen av hanteringen av bolagets skyddsrum och granskningen av bolagets styrning och uppföljning av miljökrav vid upphandlingar inom bygg och anläggning visar på förbättringsområden och vi lämnar två rekommendationer i vardera granskningen.

1.1 Rekommendationer

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- *Bolaget rekommenderas att säkerställa att samtliga skyddsrum och dess utrustning årligen kontrolleras och underhålls på ett systematiskt sätt samt att resultatet av åtgärderna dokumenteras.*
- *Bolaget rekommenderas att säkerställa en tillräcklig planering och beredskap, inklusive tydliggörande av ansvar och roller, för att kunna ställa i ordning samtliga skyddsrum inom 48 timmar.*
- *Bolaget rekommenderas att utveckla struktur för styrning och uppföljning av miljömål och miljökrav i underhållsprojekt.*
- *Bolaget rekommenderas att följa upp entreprenörers kontroll av underentreprenörer.*

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Bolaget ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur bolaget har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att bolaget har planerat och i huvudsak genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivet. Vidare visar granskningen att bolaget har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett bolaget. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har följts upp under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

Granskningen visar på en avvikelse mot ägardirektivet i verkställande direktörens direkttilldelning av ett hyreskontrakt till en konsult som vid tillfället arbetade för bolaget. Enligt ägardirektivet¹ ska kommunens medlemmar ”behandlas lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Oavsett förutsättningar, bakgrund och var i kommunen man bor, ska människor bli värdigt bemötta och få en god och likvärdig service”. Direkttilldelningen strider dessutom mot bolagets egen anvisning *Anvisning för bostadsuthyrning* som fastställer att ”När en bostadslägenhet blir vakant fördelas lägenheten genom annonsering på Boplats, den sökande med längst registreringstid på Boplats prioriteras först. Alla ska ha lika rätt och möjlighet att söka en bostad. En viktig utgångspunkt är alla människors lika värde.”

I juni 2025 attesterar vd ett hyreskontrakt för en bostadslägenhet. Hyresavtalet går till en konsult som arbetar med uppdrag inom bolaget. Innan hyresavtalet

¹ Ägardirektiv för Higab AB, 4 §, 1 kap.

attesteras av vd har frågan om uthyrningen hanterats av flera chefsled inom bolaget.

I de underlag vi har granskat framgår det att ingen inom organisationen har uttryckt till att direkttilldelningen strider mot bolagets beslutade anvisningar för bostadsuthyrning. Inte heller har någon påpekat att den skulle strida mot uppdraget i ägardirektivet

I juli får koncernsäkerhetschefen vetskap om direkttilldelningen och initierar då en intern genomlysning av hur tilldelningen gått till. Genomlysningen startar i början av augusti och resultatet presenteras för styrelsen den 18 september. Styrelsen fattar med utgångspunkt i rapporten beslut om ett åtgärdsprogram på sju åtgärds punkter med utsedda ansvariga för varje punkt. Exempel på punkter är att införa återkommande information till alla anställda kring vad det innebär att vara anställd på ett kommunalt bolag, revidering av anvisningar för interna situationer där medarbetare kan gynna andra och förhållningsregler för konsulter.

Konsulten har senare valt att säga upp hyresavtalet och bolaget har avslutat konsultens uppdrag.

2.2 Ekonomi

Bolaget ska se till att verksamheten bedrivs på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Bolaget ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat bolagets styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att bolaget har bedrivit verksamheten på ett tillfredställande sätt, ur ekonomisk synpunkt. Granskningen visar vidare att bolaget har följt upp sin ekonomi kontinuerligt.

2.3 Intern kontroll

Bolaget ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Bolaget ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att bolaget har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har skett inom väsentliga områden. Granskningen visar även att den interna kontrollplanen har följts upp och att bolagets system för styrning, uppföljning och kontroll har utvärderats.

2.4 Bedömning

Det är revisionskontorets bedömning att vd brustit i sitt ansvar gentemot ägardirektiv och bolagets anvisning vid beslutet om direkttilldelning av ett hyres-

kontrakt. Vd har också brustit i att säkerställa att den beslutade anvisningen för bostadsuthyrning är implementerad i organisationen.

Revisionskontoret ser allvarligt på hanteringen av hyrestilldelningen då den strider mot bolagets ansvar att säkerställa likvärdig behandling av medborgarna. Hanteringen riskerar att skada tilliten och förtroendet för Higab AB och i förlängningen för Göteborgs Stad.

Vi bedömer att styrelsen har tagit sitt ansvar i och med det beslutade åtgärdsprogrammet. Det är viktigt att styrelsen säkerställer att åtgärderna implementeras i verksamheten.

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att bolaget, med undantag av tilldelningen av bostadskontraktet, har en tillfredsställande ledning och styrning inom verksamhet och ekonomi samt intern kontroll inom de områden som vi granskat.

3 Hantering av skyddsrum

Som en följd av ett försämrat säkerhetspolitiskt läge och krig i Sveriges närområde har riksdagen beslutat att det svenska totalförsvaret, som inkluderar både det militära och det civila försvaret, ska återuppbyggas. Sveriges cirka 65 000 skyddsrum utgör en viktig del av det civila försvaret. Nämnder och bolag som äger byggnader eller anläggningar med skyddsrum har enligt lag ett ansvar för att det ska vara lätt att hitta till skyddsrummen och att det finns fungerande utrustning. Skyddsrummen behöver underhållas löpande och inga ändringar får göras som kan försämma skyddsrummens funktion. De får användas till annat i fredstid men ska kunna ställas i ordning inom 48 timmar.

Syftet med granskningen är att bedöma om bolaget har ändamålsenliga rutiner som säkerställer att lag, förordning och föreskrifter för skyddsrum efterlevs. Revisionskriterier består huvudsakligen av lagen och förordningen om skyddsrum samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s)² informationsbroschyr om ägaransvaret för skyddsrum.

Granskningen har genomförts genom intervjuer med berörda tjänstepersoner vid bolaget, insamling och analys av dokumentation kopplat till skyddsrummen samt observationer av övergripande karaktär på fyra av totalt 11 skyddsrum som bolaget äger.

3.1 Granskningsresultat

3.1.1 Bolaget kan förbättra skyltningen till skyddsrummen

Bolaget ansvarar för att skyddsrummen är tydligt uppmärkta och lätta att hitta. Skyltar ska finnas vid byggnadens entré och vid ingången till skyddsrummet. Vid ett av de skyddsrum som vi besökte saknades skyltning vid entrén. Vid två andra skyddsrum fanns skyltar vid entrén, men eftersom skyddsrummen ligger i källarplan kan skyltarna vara svåra att upptäcka för allmänheten om skyddsrummet behöver nyttjas.

3.1.2 Kontroll och planerat underhåll av skyddsrum och utrustning behöver systematiseras

Som fastighetsägare ansvarar bolaget för att ha en förteckning över sina skyddsrum, underhålla dem och den utrustning som hör till dem³. Fastighetsägare ska regelbundet kontrollera att skyddsrummen är försedda med den utrustning som krävs för att de ska kunna iordningställas för skyddsrumsdrift vid höjd beredskap. Utrustningen ska vara komplett och funktionsduglig.

² Den 1 januari 2026 byter myndigheten namn till Myndigheten för civilt försvar.

³ 1 §, Lag (2006:545) om skyddsrum

I en årlig kontroll av både skyddsrum och skyddsrumsförråd ska att bolaget se till att:

- skyddsrumsdörrar, skyddsluckor, gasdörrar och gasluckor går att stänga och ligger tätt mot karm och tröskel,
- ventilationsaggregat (utan filter) provkörs för att säkerställa funktion,
- tätningsslister är rätt förvarade och fria från fel,
- ståldetaljer inte uppvisar rostangrepp,
- gångjärn är smorda,
- avstängningsventiler i golvbrunnar fungerar, samt att
- verktyg finns tillgängliga och är funktionsdugliga.

Fastighetsägaren ska dessutom löpande säkerställa att inga otillåtna ingrepp görs i skyddsrummet, så som håltagningar genom skyddsrumsstommen eller andra förändringar som kan påverka rummets skyddsfunktion.

Under 2022 genomförde bolaget statusbesiktningar, med stöd av leverantören Skyddsrumsspecialisten, av bolagets skyddsrum och skyddsrumsförråd. Samtliga skyddsrum fick ett protokoll med föreslagna åtgärder. Vid kontrollerna besiktigades samtliga delar av skyddsrummen och deras funktion. Av protokollen framgår att det finns ett flertal brister, några av dem kända redan vid statusbesiktningen från 2022.

Bolaget har en förteckning över sina skyddsrum men det finns ingen dokumentation som visar att företaget gör årliga kontroller för att säkerställa att den utrustning som behövs för skyddsrummet finns på plats.

3.1.2.1 Skyddsrumsförråd

Utrustning som inte är fast monterad i skyddsrummet ska förvaras på ett betryggande sätt. Det ska finnas ett förråd, i eller i närheten av skyddsrummet. Skyddsrumsförrådet får endast användas för skyddsrummets utrustning. Förrådet ska vara låst.

De fyra skyddsrum som ingick i våra stickprov har förråd för den skyddsrumsutrustning som inte är fast monterad. Vid ett av de skyddsrum som ligger i en lokal som hyrs ut var förrådet inte låst och annat material än det som hör till skyddsrummet förvarades där.

3.1.3 Planering och beredskap för att iordningställa skyddsrummen inom 48 timmar kan stärkas

Skyddsrum ska vara utformade så att de under fredstid kan användas för andra ändamål. Det är vanligt att skyddsrummen i fredstid nyttjas som förråd, lager, cykelrum, garage, lek- och motionsrum, kontor, skol- och matsalar eller omklädningsrum. Fastighetsägaren bestämmer själv vad det är lämpligt att använda lokalen till, men det ska vara enkelt att ställa i ordning skyddsrummet utan experthjälp inom 48 timmar. Skyddsrummets installationer och utrustning ska vara lätt åtkomliga för fortlöpande underhåll och inspektion.

MSB menar att fastighetsägarens ansvar vid höjd beredskap eller krig innebär att vid beslut om höjd beredskap, så ska fastighetsägaren iordningsställa skyddsrummet så att det blir tillgängligt och brukbart för allmänheten inom 48 timmar.

Ett skyddsrum är iordningställt och klart att användas när det tömts från allt annat än skyddsrumsmateriel och iordningställts efter en iordningställande-instruktion.

Av bolagets förteckning över skyddsrummen framgår ansvaret för att möjliggöra tillträde till skyddsrum vid höjd beredskap. I de fall skyddsrummet är placerat i en förhyrd lokal ska hyresgästen vara informerad om de krav som gäller och bistå fastighetsägaren med att möjliggöra tillträde.

Två av de skyddsrum som vi besökt har externa hyresgäster. De har tillgång till skyddsrummen och använder dem som förråd och omklädningsrum. För ett av de skyddsrum som vi besökt finns en beredskapsplan för hyresgästens ansvar vid höjd beredskap.

Bolaget har i övrigt inte någon fastställd plan för hur iordningställandet av skyddsrummen ska genomföras och samordnas i praktiken, i händelse av höjd beredskap.

Inget av de fyra skyddsrum som vi besökt användes på ett sådant sätt att det uppenbart skulle försvåra möjligheten att iordningställa dem inom 48 timmar.

3.2 Bedömning

Revisionskontoret bedömer att bolaget i allt väsentligt har en god kontroll över sina skyddsrum, men att det systematiska arbetet med att årligen kontrollera och eventuellt underhålla skyddsrummen och dess utrustning behöver stärkas.

Vår bedömning är att där en hyresgäst har möjlighet att använda ett skyddsrum i fredstid, ska hyresgästens användning av och ansvar för att vid behov tömma skyddsrummet regleras i avtal. Följande rekommendationer lämnas till bolaget:

Bolaget rekommenderas att säkerställa att samtliga skyddsrum och dess utrustning årligen kontrolleras och underhålls på ett systematiskt sätt samt att resultatet av åtgärderna dokumenteras.

Bolaget rekommenderas att säkerställa en tillräcklig planering och beredskap, inklusive tydliggörande av ansvar och roller, för att kunna ställa i ordning samtliga skyddsrum inom 48 timmar.

4 Granskning av miljömässiga entreprenadupphandlingar

Varje år uppgår Göteborgs Stads inköp och upphandlingar till omkring 25 miljarder kronor, där nästan hälften av volymen gäller bygg- och

anläggningsverksamhet. Samtidigt genererar stadens verksamheter cirka 500 miljoner ton avfall årligen. För att nå stadens ambitioner om minskad klimatpåverkan ska utsläppen av växthusgaser från stadens inköp, sett ur ett livscykelperspektiv, minska med minst 90 procent inom bygg och anläggning.

Syftet med granskningen är att bedöma om Higab AB har en styrning, uppföljning och kontroll av upphandlingar inom bygg och anläggning som säkerställer följsamhet mot stadens miljömål och miljökrav. Granskningen har genomförts med stöd av externt biträde från revisionsbyrån EY.

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer samt stickprovsgranskning av fyra upphandlingar och avtal, inklusive projektspecifika anvisningar. Stickprovsgranskningen består av fyra olika entreprenader som påbörjades under perioden 2014–2024. En entreprenad avslutades 2023 och resterande är pågående och ska avslutas under år 2026–2027.

Granskningen framgår i sin helhet i bilagd granskningsrapport *Granskning av miljömässiga entreprenadupphandlingar*. Nedan sammanfattas väsentliga iakttagelser.

4.1 Granskningsresultat

Granskningen visar att Higabs upphandlingar och avtal inom bygg- och anläggningssektorn genomgående innehåller miljökrav. Varje projekt ska ha en anpassad miljöplan som tas fram i samråd med beställaren. Miljöplanen reglerar bland annat ansvar för miljöfrågor, krav på miljögranskade material och rutiner för avfallshantering. Samtliga granskade upphandlingar kräver att entreprenören har ett miljöledningssystem enligt ISO 14001. Därtill ställs krav i enlighet med de gemensamma miljökraven för entreprenader vad gäller drivmedel, fordon och arbetsmaskiner. Miljöplanen konkretiserar också mål från klimat- och miljöprogrammet. Målen konkretiseras ofta i mätbara aktiviteter snarare än i ursprungliga målbeskrivningar, vilket försvårar spårbarheten mellan mål och konkreta krav. Det saknas tydliga mål eller kriterier kopplade till biologisk mångfald.

Tre av fyra granskade upphandlingar innehåller krav att entreprenörerna beaktar grundkraven i de gemensamma miljökraven för entreprenader. Det finns krav på att entreprenörerna ansvarar för att dessa krav förs vidare till underentreprenörer, men det saknas uttryckliga krav på rutiner för att säkerställa att underentreprenörer bedriver ett systematiskt miljöarbete.

Uppföljning och kontroll av miljökrav regleras i upphandlingsdokumentationen. Projektledare ansvarar för uppföljningen, ofta med stöd av miljökonsult. I större projekt sker uppföljning månadsvis, medan den i mindre projekt sker vid projektstart och avslut. Klimatberäkningar tas fram vid nybyggnation. Uppföljning av avfall sker genom särskilda avfallshanteringsplaner.

Styrelsen behandlar hållbarhetsfrågor i delårs- och årsrapporter och har tagit beslut om att förstärka organisationen med en miljösamordnare. Under våren

2025 anställdes en miljösamordnare för att stärka upp arbetet med att omsätta stadens miljömål i praktiken.

4.2 Bedömning

Revisionskontorets bedömning är att Higab har en styrning och intern kontroll som säkerställer att upphandlingar genomförs i linje med stadens miljömål och miljökrav. Vissa delar av den interna kontrollen är dock inte fullt utvecklade, särskilt vad gäller uppföljning av underentreprenörer och strukturerad kontroll av miljöindikatorer. Vidare är det revisionskontorets bedömning att bolagets uppföljning kan stärkas. Det finns en tydlig uppföljning vid nyproduktion men inte vid alla underhålls- eller reinvesteringsprojekt.

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till bolaget:

Bolaget rekommenderas att utveckla struktur för styrning och uppföljning av miljömål och miljökrav i underhållsprojekt.

Bolaget rekommenderas att följa upp entreprenörers kontroll av underentreprenörer.

Granskning av miljömässiga entreprenad- upphandlingar

Higab

2025-12-02

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Shape the future
with confidence

Innehåll

1.	Sammanfattning	3
2.	Inledning.....	5
3.	Granskningens resultat.....	7
4.	Bilaga 1: Källförteckning	11
5.	Bilaga 2: Revisionskriterier	12

1. Sammanfattning

För Higab AB har vi granskat fyra upphandlingar och avtal, inklusive anvisningar och miljöplaner. Stickprovsgranskningen består av fyra olika entreprenader som påbörjades mellan år 2014-2024. En entreprenad avslutades 2023 och resterande är pågående och ska avslutas under år 2026-2027. Ett av stickproven avser ramavtal för byggnadsarbeten avseende lokalanpassningar och planerat underhåll. Resterande tre stickprov avser samverkansentreprenader av byggnation och ombyggnation.

Granskningen visar att bolaget har etablerat styrning som säkerställer att upphandlingar genomförs i linje med stadens miljömål och miljökrav. Miljökrav återfinns i samtliga granskade upphandlingar och avtal, och omfattar bland annat krav på miljöplan, miljöledningssystem och hänvisningar till gemensamma miljökrav för entreprenader. Bolaget har även styrdokument och projektanvisningar som konkretiserar stadens miljö- och klimatprogram. Vi noterar dock att mål kopplade till biologisk mångfald inte tydligt framgår i den generella miljöplanen. Bolaget har även för 2025 tillsatt en ny miljösamordnare för att stärka arbetet med att omsätta stadens mål i praktiken.

Granskningen visar att bolaget har säkerställt en intern kontroll som stödjer efterlevnaden av miljökrav i upphandlingar och avtal. Vissa delar av den interna kontrollen är inte fullt utvecklade, särskilt vad gäller uppföljning av underentreprenörer och strukturerad kontroll av miljöindikatorer. Det framgår att uppföljning sker genom involvering av miljökonsult och användning av bolagsövergripande mallar, men att krav på rutiner för kontroll av underentreprenörer saknas i samtliga granskade fall. Granskningen visar även att bolaget har en delvis tillräcklig uppföljning. Bolaget bör stärka sin uppföljning av ombyggnationsprojekt.

I tabell 1 nedan redovisas resultatet av granskningen för Higab AB.

Tabell 1: förteckning av stickprovsgranskning

Kontrollpunkter	Stickprov			
	10	11	12	13
Innehåller upphandling och avtal miljökrav?				
Har det säkerställts genom entreprenadupphandlingar och ramavtal att anlidade entreprenörer beaktar grundkraven i gemensamma miljökrav för entreprenader?				
Inkluderas mål i upphandling och avtal som knyter an till Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram?				
Har bolaget förvissat sig genom krav i upphandling och avtal att entreprenörer bedriver ett systematiskt miljöarbete?				
Har bolaget ställt krav att anlidade entreprenörer ett tredjeparts certifierat miljöledningssystem?				
Har bolaget ställt krav att entreprenörer har rutiner för att säkerställa att underentreprenörer bedriver ett systematiskt miljöarbete?				
Finns krav att entreprenören har rutiner för uppföljning och kontroll av underleverantörer?				
Har upphandlingen och avtalet tydliggjort krav om uppföljning och kontroll				

av miljökraven?				
Sker en strukturerad uppföljning med relevanta indikatorer avseende avfall och koldioxid i enlighet med stadens klimat- och miljöprogram?				

Vi rekommenderar Higab att:

- Utveckla struktur för styrning och uppföljning av miljömål och miljökrav i underhållsprojekt.
- Följa upp entreprenörers kontroll av underentreprenörer.

Göteborg den 2 december 2025.

Aron Larsson
Ansvarig konsult
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Malin Lundberg
Specialist
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Oscar Blomqvist
Verksamhetsrevisor

Mikaela Gretzer
Kvalitetssäkrare
Certifierad kommunal yrkesrevisor

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Göteborgs miljö- och klimatarbete utgår från en resurseffektiv användning av energi och material, med målet att skapa en ekologiskt hållbar stad till år 2030. För att nå ett minskat klimatavtryck från stadens inköp och upphandlingar krävs därför en tydlig styrning och noggrann uppföljning på samtliga nivåer.

Ett centralt delmål i Göteborgs stads miljö- och klimatprogram är att minska klimatpåverkan från just inköp och upphandling, vilket direkt kopplas till det övergripande målet om att stadens klimatavtryck ska vara nära noll.

Varje år uppgår Göteborgs Stads inköp och upphandlingar till omkring 25 miljarder kronor, där nästan hälften av volymen gäller bygg- och anläggningsverksamhet. Samtidigt genererar stadens verksamheter cirka 500 miljoner ton avfall årligen. För att nå miljöprogrammets ambitioner ska utsläppen av växthusgaser från stadens inköp, sett ur ett livscykelperspektiv, minska med minst 90 procent inom bygg och anläggning.

Enligt stadens riktlinjer för inköp och upphandling ska relevanta miljökrav både ställas och följas upp vid varje inköp och upphandling. Processen ska bygga på principer för cirkulär ekonomi, vilket innebär att uttaget av främst fossila och ändliga råvaror ska begränsas och att material ska ingå i ett giftfritt kretslopp. Trots dessa riktlinjer visade miljö- och klimatnämndens uppföljning av miljöprogrammet för 2023 att ytterligare insatser krävs för att nå målen och minska klimatpåverkan från stadens inköp.

Mot denna bakgrund har de förtroendevalda revisorerna beslutat att genomföra en fördjupad granskning av hur stadens kommunala bolag och nämnder arbetar med upphandling inom bygg- och anläggningssektorn, särskilt med avseende på efterlevnaden av stadens miljömål och miljökrav.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om bolagets styrning, uppföljning och kontroll av upphandlingar inom bygg och anläggning säkerställer följsamhet mot stadens miljömål och miljökrav.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Har bolaget säkerställt att det sker en styrning av upphandlingar inom bygg- och anläggningssektorn mot stadens miljömål och miljökrav?
- Är bolagets interna kontroll av upphandlingar inom bygg och anläggning systematisk så att den säkerställer uppfyllandet av miljömålen på området och miljökrav?
- Följer bolaget upp upphandlingar i förhållande till miljömålen och miljökrav?

2.3 Genomförande och avgränsningar

Granskningen har skett genom dokumentstudier, intervjuer och stickprovskontroll. Stickprovskontrollen är avgränsad till miljömål och miljökrav i entreprenadupphandlingar.

Intervjuer har skett med ansvariga i bolaget kopplat till upphandling och uppföljning av entreprenader. Källförteckning återfinns i bilaga 1. Samtliga intervjuade har fått möjlighet att faktagranska rapporten.

2.4 Metod för stickprovskontrollen

Stickprovskontrollen har syftat till att kontrollera om bolagen och nämnderna har inkluderat miljökrav och miljömål samt om krav om avtalsuppföljning har funnits i förhållande till miljömål och miljökrav. I granskningen har stickprov av sammanlagt 18 upphandlingar och avtal genomförts inom fem olika granskningsobjekt. Urvalet har genomförts av Stadsrevisionen i Göteborgs stad.

För varje stickprov har vi granskat om bolagen och nämnderna inkluderat miljökrav och miljömål i enlighet med Göteborgs stads gemensamma styrdokument. Vi har granskat följande:

- **Miljökrav**
 - Innehåller upphandling och avtal miljökrav?
 - Har upphandling och avtal tydliggjort krav om uppföljning och kontroll av miljökrav?
- **Systematiskt miljöarbete & Miljöledningssystem**
 - Har granskningsobjekten förvässat sig genom krav i upphandling och avtal att leverantören bedriver ett systematiskt miljöarbete?
 - Har granskningsobjekten förvässat sig genom krav i upphandling och avtal att leverantören har ett tredjeparts certifierat miljöledningssystem?
 - Finns krav på att leverantören har rutiner för att säkerställa att underentreprenörer bedriver ett systematiskt miljöarbete?
 - Finns krav att entreprenören har rutiner för uppföljning och kontroll av underleverantörer?
- **Gemensamma miljökrav**
 - Har det säkerställts genom entreprenadupphandlingar och ramavtal att anlitade entreprenörer beaktar grundkraven i gemensamma miljökrav för entreprenader?
 - Inkluderas mål i upphandling och avtal som knyter an till Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram?
 - Sker en strukturerad uppföljning av avfall och koldioxid i enlighet med Göteborgs gemensamma styrdokument?

2.5 Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier.

- Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
- Lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna
- Göteborgs stads (policy och) riktlinje för inköp och upphandling
- Göteborgs stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll
- Miljö- och klimatprogram för Göteborgs Stad 2021-2030
- Gemensamma miljökrav för entreprenader 2018, 2020 och 2024
- Göteborgsregionen minskar avfallet - Avfallsplan för tretton kommuner till 2030
- Program för miljöanpassat byggande

För att läsa mer om revisionskriterierna, se bilaga 2.

3. Granskningens resultat

3.1 Styrning mot stadens miljömål och miljökrav

3.1.1 Samtliga upphandlingar och avtal innehåller miljökrav

För Higab Ab har vi granskat fyra upphandlingar och avtal. I samtliga fall framgår av upphandlingsdokument *administrativa föreskrifter* vilka miljökrav som är aktuella. Dessa är sammanfattningsvis följande:

- ▶ **Miljöplan.** En projektanpassad och slutlig miljöplan per upphandling ska utarbetas/fastställas i samråd med beställaren. Miljöplanen ska innehålla entreprenörens miljöansvarige och hur beställarens miljökrav efterföljs. I detta ingår exempelvis krav på att material och produkter ska vara miljögranskade innan de projekteras och rutiner för avfall på arbetsplatsen.
- ▶ **Miljöledningssystem.** Samtliga stickprov har ställt krav genom upphandlingsdokument att ha ett miljöledningssystem motsvarande ISO 14001.
- ▶ **Gemensamma miljökrav för entreprenader.** Upphandlingsdokument för samtliga stickprov hänvisar till miljökrav i *gemensamma miljökrav för entreprenader 2018*¹ gäller. I upphandlingsdokument preciseras att kraven ska följas under rubrikerna drivmedel, lätta fordon, tunga fordon, samt arbetsmaskiner.

Utöver ovan, som regleras i upphandling och avtal, finns även projekthanvisningar.

3.1.2 Bolagets styrning av stadens gemensamma miljömål

I upphandlingsdokumentationen för samtliga stickprov finns krav som knyter an till Göteborg stads miljö- och klimatprogram genom miljöplan.

Arbetet med miljöplan styrs utifrån anvisningar och instruktioner. I styrdokumentet *Anvisningar för miljöstyrning i byggprojekt* framgår att varje avtal i största mån ska bidra till stadens miljömål. Bolaget fokuserar enligt anvisningarna på följande målområden:

- Göteborgs klimatavtryck är nära noll
- Minska klimatpåverkan från inköp
- Minska avfall i byggprojekt
- Minska energianvändningen
- Minska användningen av miljöfarliga kemikalier
- Bidra till biologisk mångfald

Till anvisningarna finns även en *instruktion för miljöstyrning*. Av instruktionerna framgår att det är genom en projektanpassad miljöplan som miljökraven konkretiseras i respektive projekt.

I miljöplanen för exempelvis stickprov 13 framgår kriterier för merparten av målområdena

¹ Entreprenadupphandlingen för stickprov 10 påbörjades under början av 2024 och ska därför hänvisas till Gemensamma miljökrav för entreprenader 2024. Upphandlingsdokument har dock hänvisat till versionen för 2018. Revideringen av miljökraven innebär skärpta klimatkrav samt tydligare krav på systematiskt miljöarbete.

i anvisningarna. För att exempelvis minska avfall i byggprojekt framgår ett flertal krav om avfallshantering under byggtiden såsom att högst fem procent av byggavfallet får gå till deponi och att mängden avfall inte får överstiga 25 kg per m² BTA. Det saknas dock mål eller kriterier kopplade till biologisk mångfald.

Intervjuade uppger att det tidigare har varit svårt att applicera målen som finns i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram. För att stärka sin styrning ytterligare har bolaget under 2025 anställt en miljösamordnare som ska arbeta och följa upp målen mer aktivt.

3.1.3 Bolaget har beaktat grundkraven i *Gemensamma miljökrav för entreprenader*

Tre av fyra stickprov har genom upphandlingsdokument inkluderat krav som säkerställer att entreprenörerna beaktar grundkrav i *Gemensamma miljökrav för entreprenader*. Undantaget är stickprov 12 som saknar detta krav. Det finns dock krav på miljöplan och miljöledningssystem, vilket i allt väsentligt är samma krav som finns i de gemensamma miljökraven.

3.1.4 Krav på entreprenörer vidarebefordras till eventuella underentreprenörer

Samtliga stickprov saknar uttryckliga krav i upphandlingsdokumenten på att entreprenören ska ha rutiner för att säkerställa att anlidade underentreprenörer bedriver ett systematiskt miljöarbete. Däremot finns krav att entreprenörerna ansvarar för att anlidade underentreprenörer tillser att de krav som gäller för entreprenören vidarebefordras till underentreprenörer. Av detta följer enligt uppgift att kraven vidarebefordras till eventuella underentreprenörer.

3.1.5 Bedömning

Vi bedömer att Higab AB har säkerställt en styrning av upphandlingar inom bygg- och anläggningssektorn mot stadens miljömål och miljökrav. Vår bedömning grundas på att samtliga granskade upphandlingar och avtal inkluderar krav i enlighet med stadens styrdokument, stadens miljö- och klimatprogram samt de gemensamma miljökraven för entreprenader.

Bolaget har omhändertagit och konkretiserat målen från stadens miljö- och klimatprogram och vi ser positivt på att bolaget stärkt sin organisation för att kunna arbeta och följa upp målen mer konkret i större projekt. Vi noterar dock att mål om biologisk mångfald inte tydligt framgår.

Vi konstaterar att eftersom målen konkretiserats i mätbara aktiviteter/kontroller till entreprenörer kvarstår inte längre de ursprungliga målbeskrivningarna. Detta försvårar bedömning av vilka mål som resulterat i vilket konkret krav.

3.2 Uppföljning och intern kontroll

3.2.1 Krav på uppföljning av miljökrav framgår i upphandling och avtal

Samtlig upphandlingsdokumentation innehåller krav om uppföljning och kontroll av miljökraven. Avtalen saknar skrivningar om uppföljning och kontroll av miljökraven, men det

framgår av avtalen att samtliga kontraktshandlingarna och upphandlingsdokument gäller.

Upphandlingsdokumentationen i samtliga stickprov innehåller krav på att entreprenören har ett miljöledningssystem enligt ISO 14001 eller motsvarande.

Intervjuade uppger att projektledare ansvarar för uppföljning. En miljökonsult genomför uppföljning av miljöplan och krav enligt *Miljöbyggnad Silver*.² Uppföljning av miljöplan sker enligt uppgift månadsvis i större projekt och i mindre projekt sker uppföljning i uppstartfasen. En återbrukskonsult uppdaterar också klimatberäkningar i syfte att nå målet om halverat klimatavtryck.

För avtalsuppföljning finns en bolagsövergripande mall som inkluderar frågor kopplat till miljöledningssystem och om entreprenören har beaktat de generella grundkraven i Göteborgs stads gemensamma miljökrav för entreprenader.

3.2.2 Det saknas rutiner och system för kontroll av underentreprenörer

Det saknas krav i upphandling och avtal på att entreprenören ska ha rutiner för uppföljning och kontroll av att underentreprenörer följer samma krav. Däremot framgår av upphandlingsdokument i samtliga stickprov att den entreprenör som tecknar avtalet med beställaren är ansvarig för att även underentreprenörer lever upp till miljökraven. Detta åtagande ska föras över på anlitate underentreprenörer i varje led.

Intervjuade beskriver att det vid totalentreprenader upplevs som utmanande att säkerställa att kravställning gentemot underentreprenörer motsvarar den som ställs till entreprenören. Det framkommer även vid intervju att bolaget genom dialog med entreprenörer lyfter vikten av att krav överförs till underentreprenörer, men att det inte genomförs systematisk uppföljning av att underentreprenören följer de miljökrav som ställs på entreprenören.

3.2.3 Uppföljning av avfall sker genom en avfallshanteringsplan

Bolaget har som mål att minska avfallsmängder med eftersträvan till helt cirkulär avfallshantering. Projektering och genomförande ska genomföras för en cirkulär ekonomi, minimera fel, brister, slöseri och spill vid hantering av material. För att uppfylla bolagets mål finns en mall för avfallshanteringsplan som entreprenörer ska fylla i. För samtliga granskade upphandlingar finns ställda krav på hantering av avfall genom krav på att följa beställarens avfallsplan. För exempelvis stickprov 10 framgår redovisning av farligt avfall, elavfall och övrigt avfall som betong och brännbart.

I samband med avfallsuppföljning bedöms även hur entreprenören har hanterat restavfall enligt föreskrifter för avfallshantering och avfallsplan. Tillsammans med andra kriterier kan entreprenören erhålla poäng och resultatet används för att analysera samt mäta utvecklingen under avtalstiden.

² Miljöbyggnad silver är en certifiering för byggnader med högre hållbarhetskrav än lagkrav.

3.2.4 Uppföljning av utsläpp vid nyproduktion sker genom avtalsuppföljning

Intervjuade uppger vidare att klimatberäkningar tas fram i samband med nybyggnation. För klimatberäkningarna anlitas en återbrukskonsult som tar fram en klimatberäkning baserat på en traditionell byggnad. Klimatberäkningen uppdateras med regelbundna intervaller och de återbrukade produkterna som har använts eller som har byggts in i projektet matas in. Intervjuade anger att de har i ett projekt haft som mål att minska klimatavtrycket med 50% i jämförelse med en traditionell byggnad.

Enligt bolagets checklista för avtalsuppföljning bedöms hur väl entreprenörerna följer de generella grundkraven i *gemensamma miljökrav för entreprenader*, vilket inkluderar krav om utsläppsminskning. Kraven innefattar viss koldioxidgrad vid lätta och tunga fordon samt arbetsmaskiner och att minst 20% av den samlade energianvändningen avseende fordon och arbetsmaskiner ska bestå av el eller hållbara rena biodrivmedel. Intervjuade uppger att kraven innefattar krav på elektrifierade fordon eller att fordonen tankas med HVO³.

Enligt uppgift sker dock ingen uppföljning av utsläpp från mindre underhålls- eller reinvesteringsprojekt. Exempelvis avser ett av stickproven ramavtal för planerat underhåll. Ramavtalsvillkoren i sig har följts upp, men det har exempelvis inte enligt uppgift genomförts klimatberäkning eller uppföljning av miljöpåverkan i samtliga mindre avrop utifrån ramavtalet. Övriga stickprov som avser större reinvesteringsprojekt har följts upp.

3.2.5 Uppföljning till styrelsen

Av styrelsens handlingar och protokoll framgår inte huruvida styrelsen följer upp miljökrav i entreprenadupphandlingar. Däremot behandlar styrelsen återkommande arbetet med hållbarhet i delårs- och årsrapporter. För exempelvis 2024 framgår att bolaget har beslutat att utöka organisationen med en tjänst för miljösamordning. I genomförandeplanen för 2025 ger styrelsen uppdrag till organisationen att fortsätta arbetet i linje med stadens miljö- och klimatmål samt att VD ska utreda möjligheten att upphandla utifrån andra kvalitetsvärden än lägsta pris.

3.2.6 Bedömning

Vår bedömning är att Higab AB har en intern kontroll av upphandlingar som säkerställer uppfyllandet av miljökrav och miljömål. Vår bedömning grundas på att det genom avtal finns möjlighet att genomföra kontroller samt rutiner, uppföljningsmallar och systemstöd för uppföljning. Vi bedömer dock att den interna kontrollen kopplat till uppföljning av underentreprenörer kan stärkas.

Vidare bedömer vi att bolaget delvis följer upp upphandlingar i förhållande till miljömål och miljökrav. Vår bedömning grundas på att det finns etablerade arbetssätt för uppföljning i nyproduktion men inte i underhållsprojekt. Vi ser positivt på att styrelsen uppmärksammat behovet av att stärka arbetet och vidtagit åtgärder genom utökad organisation samt uppdrag till VD.

³ HVO är ett drivmedel som framställs av förnybara råvaror, exempelvis vegetabiliska oljor eller animaliska fetter. Det används som alternativ till fossildiesel i syfte att minska klimatpåverkan från transporter.

4. Bilaga 1: Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Projektledare, entreprenadupphandlare och inköpsansvarig, Higab AB, 2025-10-28

Stickprovsdokumentation:

- ▶ Entreprenadkontrakt (avtal)
- ▶ Parteringkontrakt Feskekörkan
- ▶ AFA allmän orientering
- ▶ AFG allmänna arbeten och hjälpmedel
- ▶ AFB upphandlingsföreskrifter
- ▶ Administrativa föreskrifter
- ▶ Miljöplan nybyggnation 2022
- ▶ Beställarens miljöplan
- ▶ Avfallshanteringplan 2022
- ▶ Beställarens avfallshanteringsplan
- ▶ Totalentreprenadkontrakt kretsloppsparken
- ▶ Kollektionsöversikt Lokalanpassning Åvägen 17 F-G bottenplan
- ▶ Mall avtalsuppföljning
- ▶ Anvisning för miljöstyrning i byggprojekt
- ▶ Instruktioner för miljöstyrning i projekt lokalanpassning/underhållsprojekt
- ▶ Beställarens avfallshanteringsplan
- ▶ Avfallshanteringsplan mall

Stickprov

- ▶ Planerat underhåll och lokalanpassning
- ▶ Kretsloppsparken Högsbo
- ▶ Feskekörka
- ▶ Slakthuset - Ombyggnad för konsthallen

5. Bilaga 2: Revisionskriterier

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Lagen om offentlig upphandling (LOU) reglerar inköp och upphandlingar inom offentlig verksamhet. De grundläggande principerna i lagstiftningen är att offentlig verksamhet, vid upphandling, ska behandla leverantörer på ett likvärdigt, icke-diskriminerande och öppet sätt. Sedan 1 januari 2017 är det obligatoriskt att kommunicera elektroniskt vid upphandlingar.

Myndigheten ska i något av upphandlingsdokumenten ange den grund för utvärdering av anbud som den avser att använda.

Lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) reglerar upphandlingar inom vatten, energi, transporter och posttjänster. Syftet är att säkerställa konkurrens, transparens och likabehandling. Upphandlingar ska ske enligt principerna om likvärdighet, icke-diskriminering, proportionalitet och öppenhet. Lagen omfattar olika upphandlingsförfaranden, som öppet, selektivt och förhandlat förfarande, samt möjliggör ramavtal och inköpscentraler. Elektronisk kommunikation är obligatorisk, och upphandlande enheter måste ange grunden för utvärdering i upphandlingsdokumenten.

Göteborgs stads (policy och) riktlinje för inköp och upphandling

Göteborgs stads riktlinje för inköp och upphandling syftar till att säkerställa affärsmässiga, lagliga och hållbara inköp av varor, tjänster och entreprenader. Riktlinjen ställer krav på likabehandling, transparens, intern kontroll, uppföljning samt att miljömässiga, sociala och ekonomiska hållbarhetsaspekter beaktas. Avsteg kräver beslut av kommunstyrelsen.

Göteborgs stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll

Göteborgs stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll anger att nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta systematiskt med planering, uppföljning och kontroll för att säkerställa att lagar, mål och riktlinjer efterlevs. Verksamheten ska bidra till hållbar utveckling och god ekonomisk hushållning. Uppföljningen ska belysa hur verksamheten lever upp till kommunfullmäktiges mål, där miljö och hållbarhet ingår, samt om riskhantering och intern kontroll omfattar miljöaspekter. Resultat från uppföljning och kontroll ska användas för att förbättra verksamheten.

Miljö- och klimatprogram för Göteborgs Stad 2021-2030 Gemensamma miljökrav för entreprenader

Miljö- och klimatprogrammet är Göteborgs Stads övergripande styrdokument för ekologisk hållbarhet och gäller alla nämnder, bolag och styrelser. Programmet innehåller mål för biologisk mångfald, klimatpåverkan och hälsosam livsmiljö. För entreprenader ställs gemensamma miljökrav som syftar till att minska klimatpåverkan, skydda biologisk mångfald och fasa ut skadliga ämnen. Kraven omfattar bland annat livscykelperspektiv, ekologiska materialval, energieffektivitet och uppföljning av miljöprestanda. Upphandlingar

ska bidra till stadens miljömål och krav på entreprenörer utvecklas och följs upp systematiskt.

Göteborgsregionen minskar avfallet – Avfallsplan för tretton kommuner till 2030

Göteborgsregionens avfallsplan omfattar 13 kommuner och syftar till att minska avfallsmängder, miljöpåverkan och kostnader genom förebyggande, återanvändning och effektiv återvinning. Planen innehåller mål om avfallshantering, till exempel att hushållsavfall ska minska med 30 % och kommunalt verksamhetsavfall med 40 %. Särskilt fokus ligger på att minska plast, elavfall och matsvinn samt att öka återanvändning och rätt sortering. Planen ställer krav på att upphandlingar ska främja avfallsförebyggande och återanvändning, samt att miljökrav integreras i inköpsprocessen.

Program för miljöanpassat byggande

Kommunens program för miljöanpassat byggande gör gällande att alla nybyggnadsprojekt ska uppfylla höga krav på miljö, energi och resurshushållning. Programmet kräver kvalitetssäkring genom miljöledningssystem, riskbedömning av materialval, certifierat trä, minimering av avfall och klimatpåverkan, samt energieffektiva lösningar. Det ställs krav på källsortering, återbruk och dokumentation i alla skeden.

Gemensamma miljökrav för entreprenader

Gemensamma miljökrav för entreprenader är ett styrdokument framtaget av Göteborgs, Stockholms och Malmö stad samt Trafikverket. Kraven gäller vid upphandling av entreprenader inom bygg, mark och anläggning. Dokumentet ställer krav på systematiskt miljöarbete, objektsanpassad miljöplan, användning av förnybara drivmedel, moderna och utsläppsnåla fordon och maskiner, samt noggrann hantering av kemikalier och material. Syftet är att minska miljö- och klimatpåverkan genom tydliga baskrav som kan kompletteras med högre krav i känsliga områden.

**Shape the future
with confidence**

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Higab AB, org.nr 556104-8587

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Higab AB för år 2025. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 8-34 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Higab ABs finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Higab AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-7. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rätt-

visande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

**Shape the future
with confidence**

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Higab AB för år 2025 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Higab AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma bolagets ekonomiska situation och att

tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Ernst & Young AB

Anders Linusson
Auktoriserad revisor